

har ogsaa et lille Underskud, men det har altid givet Tab, og Tabet har i de senere Aar været synkende, hvilket skyldes Udviklingen af Telefonvæsenet, som hidtil har vist sig fordelagtigt for Statskassen. Et Underskud ved Driften af Postvæsenet betyder, at Staten ikke gennem det Vederlag, den kræver for de Ydelser, der præsteres, tager et tilstrækkeligt Ækvivalent for de Goder, som den byder. Naar vi da se paa disse Tal, som paa det sidst afsluttede Statsregnskab træde frem i særlig grell og skarp Belysning, kan det ikke undgaas, at man maa finde det nødvendigt at tage under alvorlig Overvejelse, om der ikke er Grund til at søge at tilvejebringe et noget rimeligere Forhold mellem de Udgifter til Samfærdselsmidlerne, der paalægges Staten, og det Udbytte, de indbringe Staten. Det Offer, der vilde paalægges Publikum som Helhed ved en moderat Forhøjelse af Jernbanetaksterne og en moderat Forhøjelse af visse Arter af Porto, dette Offer vilde være forholdsvis ringere end den Fordel, som vilde indvindes derved for Staten.

Naar jeg nu forlader Statsregnskabet for det forrige Aar og gaar over til at omtale Finanslovsforslaget for det kommende Finansaar, hvilket jeg herved har den Ære at fremsætte for Tinget, saa have de Synspunkter, som jeg her har fremdraget med Hensyn til vor almindelige finansielle Stilling, ogsaa haft Indflydelse paa Udarbejdelsen af Finanslovsforslaget for det kommende Finansaar. Regeringen har anset det for at være en Pligt at affatte Finanslovsforslaget saa økonomisk som muligt, og i Hovedtrækkene ere da de Udgifter, som her foreslaas, ikke større end de Udgifter, som ere blevne bevilgede ved Finansloven for det nu løbende Finansaar. Gennem en længere Aarrække ere Udgifterne stadig stegne, og naar Udgifterne en Gang ere komne op, er det overordentlig vanskeligt — det vide vi alle — at faa dem ned igen. Men det var dog maaske et Forsøg værd, om vi ikke for en Gangs Skyld kunde puste og se Tiden lidt an, inden vi atter lade Udgifterne løbe endnu væsentlig op over det, som de allerede ere naaede til. Finanslovsforslaget udviser da følgende Summer. De samlede Udgifter paa §§ 11—26 andrager 58,742,000 Kr., hvilket er 73,000 Kr. mere, end hvad der er bevilget paa Finanslovsforslaget for det nuværende Finansaar. Det er altsaa paa det allernærmeste den samme Sum. Dog er herved at bemærke, at Udgiften til Rigsdagen, som gennem en lang Aarrække traditionsmæssig har været budgetteret med 200,000 Kr., er

foreslaaet sat op til 400,000 Kr., hvilket vil komme nærmere til den Udgift, som Rigsdagen i Virkeligheden medfører. Endvidere skal jeg nævne, at Driften af det kgl. Theater i Aar er opført med et Underskud af 145,000 Kr., hvilket ogsaa er afvigende fra, hvad der i de forløbne Aar har plejet at være Tilfældet, idet det kgl. Theater har været budgetteret saaledes, at der fremkom Balance; men da Forholdet i Virkeligheden er det, at der Aar efter Aar er Underskud, har man nu fundet det rettest at opføre dette Underskud i Overslaget. Begge disse Forhøjelser ere altsaa ikke reelle Forhøjelser, idet det kun drejer sig saa at sige om Bogføringen af Forhold, som allerede forud ere til Stede. Reelle Forhøjelser er der væsentlig kun paa Indenrigsministeriets Budget, hvilket viser en Merudgift af omtrent 300,000 Kr. Denne Udgiftsforhøjelse er i Hovedsagen en Følge af bestaaende Love, saaledes er Udgiften til Sygekasserne anslaaet til at ville blive 150,000 Kr. mere end i Aar, ligesom ogsaa Udgiften til det ny etablerede Fabriktilsyn vil tage en ikke ringe Sum Penge. — Naar jeg dernæst gaar over til Indtægts-siden, ere de egentlige Indtægter anslaaede til et Beløb af 68,309,000 Kr., hvilket er 74,000 Kr. mindre end de tilsvarende Indtægter paa Finansloven for indeværende Aar. Nogle Indtægter forventes at ville vise en Stigning; derimod ere Statsbanerne opførte med et beregnet Overskud af kun 1,544,000 Kr., hvilket er omtrent 300,000 Kr. mindre end anslaaet for i Aar, og Tolden er opført til godt og vel 42½ Mill. Vi ere for Øjeblikket i en Periode, hvor Toldindtægterne ere nedadgaende. Der plejer i Reglen hvert 5te eller 6te Aar at komme en saadan Periode, men hidtil have disse Tilbageslag plejet ikke at vare mere end 2 Aar; undertiden kun 1 Aar. Denne periodiske Nedgang staaar i naturlig Sammenhæng med Svingningerne i det økonomiske Liv som Helhed. I de nærmest foregaaende 5 Aar, Aarene fra 1895—1900, havde vi en ganske overordentlig stærk Stigning i Toldindtægterne, idet de i Løbet af disse 5 Aar gik op med 10 Mill. Kr., fra 33 til 43 Mill. Kr. I det sidst afsluttede Finansaar ere Toldindtægterne, som jeg nævnede før, gaaet ned med omtrent ¾ Mill. Kr., og i de forløbne Maaneder af det nuværende Finansaar op til 1ste September, hvilken Dag er den sidste, for hvilken jeg har Opgørelse, er der en yderligere Nedgang af omtrent ½ Mill. Kr. Vi pleje at opføre paa Finansloven den Indtægt, som Tolden har bragt i det sidste